

Identyfikacja z rolą społeczną a nasilenie objawów depresyjnych i lęku u żołnierzy polskiej Marynarki Wojennej

Paula Jarosz, dr Agata Zdun-Ryżewska

Gdański Uniwersytet Medyczny

Wstęp

Tło badania

Osoby pełniące służbę wojskową są specyficzną grupą. W USA odnotowuje się coraz większy odsetek samobójstw w grupie żołnierzy (Kuehn, 2009). Mówi się o wpływie tożsamości społecznej na nasilenie objawów depresyjnych. Możliwe jest, iż im bardziej żołnierz utożsamia się z rolą wojskowego tym bardziej nasilony będzie u niego poziom lęku, depresji oraz rozdrażnienia (Kreminski & Barry & Platow, 2010). Satysfakcjonujące życie w rodzinie ma również wielki wpływ na zadowolenie z życia i obniżenie poziomu negatywnych emocji (Thoresen & Goldsmith, 1987).

Cel badania

Celem niniejszego badania było sprawdzenie czy utożsamianie się z pewnymi grupami społecznymi ma wpływ na odczuwanie przez żołnierzy lęku, gniewu, rozdrażnienia, oraz na występowanie stanów depresyjnych. Ponadto chciano sprawdzić czy wsparcie społeczne w pracy ma wpływ na nastrój osób pełniących służbę wojskową.

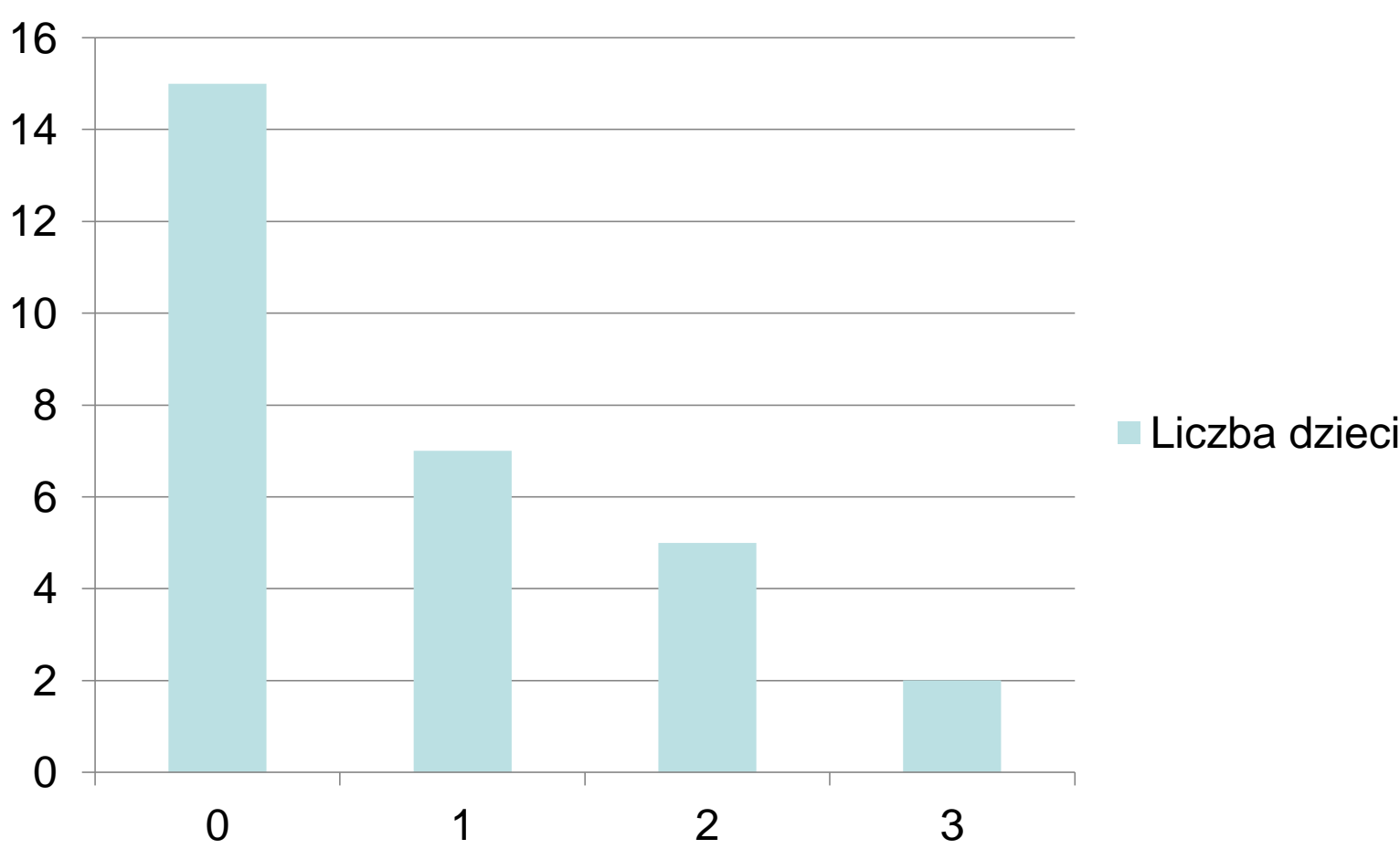
Hipotezy

1. Im bardziej badany utożsamia się z rolą żołnierza, tym zwiększa się jego poziom depresji i lęku.
2. Im więcej badany ma przyjaciół w miejscu pracy, tym mniejszy jest jego poziom depresji, lęku, rozdrażnienia.
3. Badany który ma tendencję do ekspresji gniewu "do wewnątrz" ma większy poziom depresji, lęku i rozdrażnienia.
4. Razem z lękiem u badanego będzie rósł także poziom nasilenia objawów depresyjnych i poziom rozdrażnienia

Materiał i metody

W badaniu wzięło udział 30 mężczyzn, żołnierzy polskiej Marynarki Wojennej pracujący na ORP Błyskawicy w Gdyni. Byli oni w wieku od 25 do 49 lat (m = 34,9). Badani mieli różny stan cywilny, najwięcej jednak było żołnierzy żonatych (18), w grupie wyróżniał się tylko 1 rozwodnik. 23 osób badanych należała do korpusu szeregowych, 7 do korpusu podoficerów. Ponad 65% badanych wykonuje swój zawód więcej niż 10 lat. Większość osób deklarowała, iż ma przynajmniej jednego przyjaciela w miejscu pracy, wyjątkiem była jedna osoba. Żołnierze mieli do 3 dzieci (rys. 1).

Rys. 1

Do badań użyte zostały następujące kwestionariusze:

- Skala Lęku i Depresji HADS
- Skala Ekspresji Gniewu SEG
- Kwestionariusz dotyczący pełnionych ról społecznych własnej konstrukcji

Wyniki

Wyniki dla poszczególnych kwestionariuszy obliczone zostały zgodnie z obowiązującym dla nich kluczem.

Tab.1 Korelacja rho Spearmana

	LĘK	ROZDRAŻNIENIE	DEPRESJA	GNIEW DO WEWNĄTRZ	GNIEW NA ZEWNĄTRZ	ROLA OJCA	LICZBA DZIECI	ROLA ŻOŁNIERZA	LICZBA PRZYJACIÓŁ
DEPRESJA	0,86*	0,51*	-	-0,24	0,51*	0,42*	0,40*	-0,24	0,21
ROLA ŻOŁNIERZA	-0,29	-0,04	-0,23	-0,09	-0,07	0,08	-0,26	-	0,015
LĘK	-	0,60*	0,86*	-0,28	0,52*	0,34*	0,42*	-0,29	0,14
ROZDRAŻNIENIE	0,60*	-	0,51*	-0,03	0,38*	0,01	-0,04	-0,04	0,01

* Wyniki są istotne $p < 0,05$

Wnioski

• Badanie pozwoliło na potwierdzenie hipotezy dotyczącej korelacji pomiędzy wzrostem lęku a nasileniem objawów depresyjnych i poziomem rozdrażnienia;

• Nie można potwierdzić pozostałych hipotez;

• Im bardziej badani mieli nasilone objawy depresyjne, tym większą mieli tendencję do kierowania gniewu na zewnątrz – może to być spowodowane trudnościami w szczerej rozmowie z innymi, w wyniku czego powstają konflikty. Nie potrafiąc ich rozwiązać osoba pełniąca służbę wojskową może mieć tendencję do wyrażania swojego niezadowolenia publicznie, a co za tym idzie – wyrażania gniewu na zewnątrz;

• Nasilenie objawów depresyjnych w sposób istotny statystycznie koreluje ze stopniem utożsamiania się z rolą ojca oraz liczbą dzieci. Można spekulować, iż jest to ponownie spowodowane trudnościami w rozmowie, kontakcie, ukazywaniu emocji a silną potrzebą bycia dobrym autorytetem i wsparciem dla potomków;

• Aby potwierdzić hipotezy, które powstały po interpretacji danych wyników, potrzebne jest przeprowadzenie kolejnych badań.

Bibliografia

- Bridget, Kuehn. (2009). Soldier Suicide Rates Continue to Rise. *JAMA*. 2009;301(11):1111-1113. doi:10.1001/jama.2009.342
- Kreminski, M., Barry, M., & Platow, M. (2018). The Effects of the Incompatible "Soldier" Identity Upon Depression in Former Australian Army Personnel. *Journal of Military & Veterans' Health* Volume 26 Number 2; April 2018
- Ruhlmann, L., Nelson Goff, B., Novak, J., Fuss, C., Gnagi, T., & Schiferl, M. (2018). Psychological and Relational Health Profiles of Soldiers in Committed Romantic Relationships. *Journal of Family Psychology*. <http://dx.doi.org/10.1037/fam0000471>
- Thoresen, R., & Goldsmith, E. (1987). The Relationship between Army Families' Financial Well-Being and Depression, General Well-Being, and Marital Satisfaction. *The Journal of Social Psychology* 127(5), 545-547